

Együttműködési megállapodás a gazdálkodók között egy hatékony erdő-legelő rendszer kialakítása céljából

Forrás: Claudia Consalvo (CNR – IBAF)

Olaszországban a gazdaságok átlagos mérete megközelítőleg 8 hektár. Ilyen méret nem enged meg nagyméretű beruházásokat és gyakran nem garantálja a gazdálkodónak a megfelelő jövedelmet.

A klímaváltozás, a légköri változások óriási ingadozásaival és egyre szélsőségesebb időjárási eseményekkel, mint a 2017-es aszály a mediterrán területeken, növeli a gazdálkodók bizonytalanságát. Ahhoz hogy gazdaságunk felkészült legyen az esetleges jelentősebb termés kiesésekkel szemben, a mezőgazdasági tevékenység diverzifikációja szükséges.

A legelő-erdő rendszerek megoldást jelenthetnek egy többcélú farm kifejlesztéséhez, ami lehetővé tenné a megfelelő és garantált bevétel megszerzését, a termelékeny évszakok kiszámíthatatlanságának ellenére. Az AFINET projekt olasz hálózatán belül egy szinergikus együttműködés alakult ki három Orvietoi gazdaság között:

- Danilo Basili gazdaság, mely a juh tenyésztésre és tejfeldolgozásra specializálódott;
- Sartago gazdaság, mely szőlőtermesztésre és bor előállítására specializálódott;
- Il Pogliano gazdaság, ahol olajfaligeteket üzemeltetnek extra szűz olivaolaj előállításához.

1.ábra – A bal oldalon Sartago szőlészete, jobb oldalt a Il Pogliano gazdaság oliva-ligete.

A legelő-erdő rendszer fákkal és juh tenyésztéssel lehetővé teszi a gyomirtás hatékonyságának növelését gyomlálás nélkül és garantálja a jó minőségű szerves trágyát a talaj számára. Másrészt, a juhtenyésztés és az olajfaligetek ill. szőlőültetvények kezelése képzettséget és tapasztalatot igényel mind technológia, mind gazdasági viszonylatban.

A három cég által létrehozott együttműködési projekt mindegyik fél számára előnyöket kínál:

- a gazdák nagyobb legelőterülethez jutnak, és lehetőségük van csökkenteni a legelőnyomást a jószág-szám növelése mellett;
- a fákkal rendelkező földeken lehetséges a gyomok fenntartható kezelése és a talajban lévő szerves anyag minőségének javítása, mennyiségének növelése.

A sarjhajtások eltávolítása különösen fontos az olajfa ligetben. Ezeknek a vegetatív szöveteknek az eltávolítása sok időt vehet igénybe és amennyiben ezt a kisebb időszükséglet miatt gépi úton végzik, a töveken okozott sebeken keresztül a kórokozók bejuthatnak. A juh úgy szelektálja a hajtásokat, hogy nem tesz kárt a növényben, miközben a trágyázást ideális helyen, a lombkorona alatt de az olajfák törzsétől egy bizonyos távolságra oldja meg.

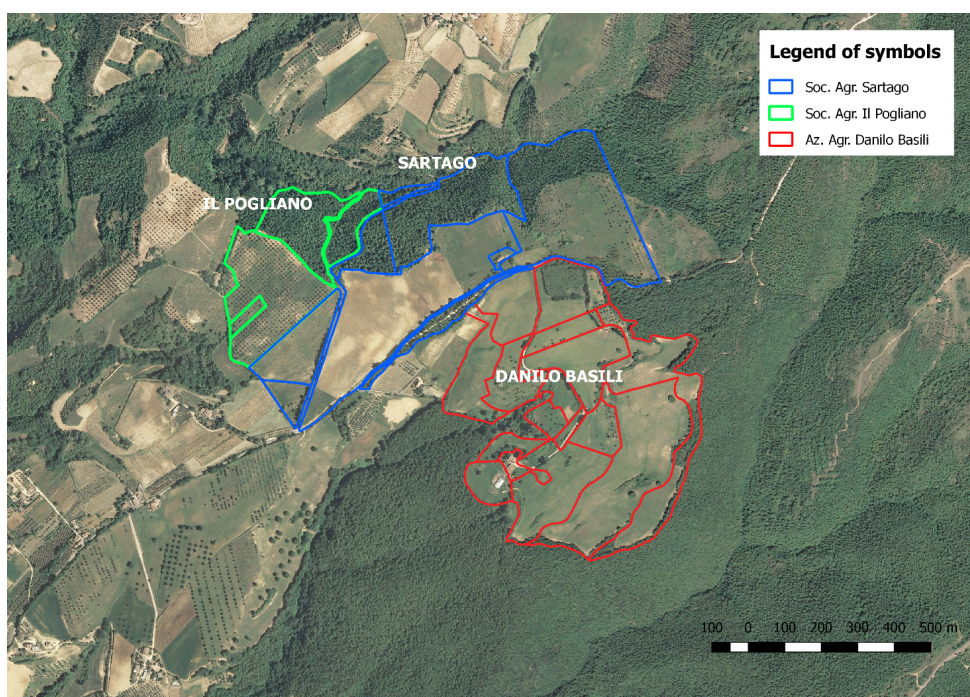
A fő előnye az ilyen rendszereknek a vegyszerek csökkentett alkalmazása és az atmoszférába jutó alacsonyabb kibocsátás, mely az emberi beavatkozás iránti kisebb igényből ered. Emellett gazdasági előnyei is vannak, melyek a kezelési költségek csökkenésében és az úgynevezett "álló fű" értékére kötött adásvételi szerződésből származó jövedelemben realizálódnak. Másrészt, a pásztornak a szena beszerzésével járó költségei csökkennek, miközben mind minőség mind mennyiség szempontjából nő a produktum.

2. ábra – Olajfák a Danilo Basili gazdaságban: a fák szabálytalan elrendezésűek, de megfelelő menedéket kínálnak a Nap elől nyáron.

A legeltetés a két közeli farmon olajfákkal és szőlőhegyekkel áprilistól/májustól októberig szünetel a szőlőben és az olívásban: a szőlőültetvényben szüretig a növényzetben való károkozás elkerülése végett; az olajfa ligetben a hosszú virágzású hüvelyesek miatt, melyek táplálékot szolgáltatnak a farmon elszállásolt méhcsaládok számára és később takarmányként hasznosulnak.

A területen néhány másik gazdaság is gondolt a juhok "szolgáltatásának" igénylésére, ami azt a pozitív gondolatot erősíti, hogy a legeltetés a fenntartható gazdálkodás eszöke!!

3. ábra – A három farm földrajzi elhelyezkedése és kiterjedése